

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu mesta Gbely za rok 2023

Po skončení rozpočtového roka 2023 Mesto Gbely súhrnne spracovalo údaje o rozpočtovom hospodárení do záverečného účtu mesta v zmysle § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého návrh predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu v zákonom stanovenej lehote.

V zmysle § 18f odst. 1c zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov predkladám Mestskému zastupiteľstvu v Gbeloch toto

odborné stanovisko k záverečnému účtu Mesta Gbely za rok 2023

Rozpočet Mesta Gbely na rok 2023 bol schválený uznesením MsZ č. 19/2022 dňa 14.12.2022. Rozpočet mesta bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 328 588 €. Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový so schodkom vo výške – 566 396 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu vo výške – 237 808 € bol vykrytý prebytkom finančných operácií.

V roku 2023 bol rozpočet Mesta Gbely zmenený v zmysle § 14 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy osemkrát. Posledná zmena bola schválená dňa 29.12.2023 rozpočtovým opatrením primátora mesta. Rozpočet po ôsmej zmene, po zapracovaní dotácií zo ŠR na stranu príjmov a výdavkov bol zostavený ako prebytkový vo výške 452 233,00 s rozpočtovými zdrojmi na strane príjmov vo výške 7 998 827,00 € a výdavkov vo výške 7 546 594,00 €.

Bežný rozpočet po ôsmej zmene bol schválený ako prebytkový vo výške +312 899,00 € a kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový vo výške – 712 573,00 €. Kapitálový a bežný rozpočet celkom po ôsmej zmene bol schválený ako schodkový vo výške – 399 674,00 € a bol vykrytý prebytkom finančných operácií.

Skutočnosť

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 143 027,32 €,
- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na kapitálové výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 6 000,00 €,
- nevyčerpané prostriedky podľa osobitných predpisov t.z. podľa ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. vo výške 8 103,45 € (3 901,61 €+4 201,84 €) eur na fond prevádzky, údržby a opráv,

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Suma celkom na vylúčenie je 157 130,77 €.

Zostatok finančných prostriedkov za rok 2023 po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov zo ŠR a podľa osobitných predpisov je vo výške 704 709,10 € (861 839,87 – 149 027,32 – 8 103,45).

Na základe uvedených skutočností je skutočná tvorba rezervného fondu za rok 2023 vo výške 704 709,10 €.

Skutočnosť 2023	EUR
Kapitálové príjmy spolu	350 188,99
Kapitálové výdavky spolu	952 250,87
Výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu:	-602 061,88
Bežné príjmy spolu+príjmy ZŠ	6 329 153,35
Bežné výdavky spolu	5 714 783,48
Výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu:	614 369,87
Kapitálový + bežný rozpočet schodok	12 307,99
Príjmy z finančných operácií	1 208 695,05
Výdavky z finančných operácií	359 163,17
Rozdiel finančných operácií	849 531,88
Príjmy celkom	7 888 037,39
Výdavky celkom	7 026 197,52
Výsledok hospodárenia rok 2023	861 839,87

Kapitálové príjmy

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 364 146,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 350 188,99 €, čo je 96,17 % plnenie. Významné položky kapitálového rozpočtu:

Kapitálové príjmy	Rozpočet v €	Skutočnosť v €	%
Predaj pozemkov ostatné (vysp.pozemkov)	5 000,00	4 702,00	94,04%
Predaj pozemkov ostatné Kúcaňka	159 442,00	159 441,70	100,00%
Grant - Vodozádržné opatrenia	94 510,00	94 511,51	100,00%
Odpredaj vodovodu a kanalizácie BVS Bratislava	66 694,00	66 693,78	100,00%
Predaj neupotrebitelného majetku	27 500,00	13 840,00	50,33%
Dotácia z EPH - detské ihrisko TJ	5 000,00	5 000,00	100,00%
COOP Jednota - detské ihrisko Mojmirova bašta	6 000,00	6 000,00	100,00%
	364 146,00	350 188,99	96,17%

Bežné príjmy

Z rozpočtovaných bežných príjmov 6 422 489,00 € bolo skutočné plnenie k 31.12.2023 v sume 6 329 153,35 €, čo je 98,50% plnenie.

Skutočný daňový príjem bol 2 777 729,00 €, kde výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol 2 416 331,32 € t.j. 99,46 % plnenie. Skutočné plnenie položky dane z nehnuteľností bol 361 397,26 € t.j. 87,08% plnenie.

Príjem z ostatných daní za špecifické služby bol 182 522,00 €, t.j. 99,25 % plnenie oproti rozpočtu. V rámci tejto kategórie medzi významné položky patria:

- ✓ daň za psa vo výške 3 773,29 € t.j. 89,84 % plnenie;
- ✓ daň za užívanie verejného priestranstva 4 073,78 €, t.j. 99,36 % plnenie;
- ✓ miestny poplatok za TKO 174 622,36 €, t.j. 99,50 % plnenie.

Z rozpočtovaných príjmov z vlastníctva majetku 99 543,00 €, bol skutočný príjem vo výške 93 914,00 € t.j. 94,35% plnenie. Táto kategória predstavuje príjem z prenájmu majetku a príjem za dobývací priestor.

Z rozpočtovaných administratívnych poplatkov 22 245,00 € bol skutočný príjem vo výške 20 974,00 €, t.j. 94,29% plnenie. V rámci tejto kapitoly boli rozpočtované príjmy za správne poplatky (overovanie podpisov, správne poplatky na úseku stavebného poriadku...) cintorínske poplatky, hlásenie v miestnom rozhlase a ost..

Z rozpočtovanej položky úroky z termínovaných vkladov 37 700,00 € bol skutočný príjem vo výške 37 698,- €, t.j. 100,00 % plnenie.

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 39 200,00 €, bol skutočný príjem vo výške 37 255,00 €, t.j. 95,04 % plnenie.

V rámci tejto kapitoly bol rozpočtovaný príjem za recyklovanie odpadov, príjmy minulých rokov (refakturácie nákladov energií nájomcom), príjem z Environmentálneho fondu.

Granty a transfery z rozpočtovaných 3 195 405,00 € bol skutočný príjem vo výške 3 179 062,00 € t.j. 99,49 %-né plnenie.

Táto kapitola predstavuje príjem zo ŠR a EU – príjem na prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky, stavebného poriadku, životného prostredia a školstva. Účelové dotácie pre školstvo boli v roku 2023 vo výške 1 902 636,54 €. V priebehu roka 2023 mesto prijalo účelovú dotáciu z MPSV a R SR vo výške 801 481,98 € na úhradu sociálnych služieb neziskovej organizácie DPS n.o. Gbely. Dotácia na energetickú krízu bola vo výške 29 906,52 € a dotácia na negatívne dôsledky inflácie vo výške 33 229,47 €. Dotácia na odídencov vo výške 64 091,00 € príjmy ZŠsMŠ boli vo výške 194 399,59 €. V rámci tejto kategórie bolo prijatých niekoľko ďalších bežných grantov od subjektov verejnej správy, ako i od subjektov mimo verejnej správy.

Príjmové finančné operácie

V rámci finančných operácií sa v roku 2023 čerpal úver na kapitálové výdavky vo výške 1 058 259,66 €. Úver bol čerpaný formou refundácie kapitálových výdavkov vynaložených v roku 2022 na obstaranie technickej infraštruktúry na ul. Kúčanka.

Čerpal sa fond opráv Bytového domu 14 b.j. vo výške 8 465,97 €, prijali sa finančné zábezpeky pri VOS Kúčanka vo výške 6 000,00 €. Zapojili sa nevyčerpané dotácie z roku 2022.

Výdavková časť rozpočtu

V roku 2023 mesto zostavilo a čerpal rozpočet alokovaný do 11 programov v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (ďalej len RPÚS).

Výdavky v súlade so zákonom o RPÚS boli rozdelené do bežného a kapitálového rozpočtu a na finančné operácie pri dodržaní ekonomickej klasifikácie v zmysle Metodického usmernenia MF SR uverejneného vo FS č. 14/2004 v znení neskorších zmien a doplnkov. V priebehu roka bolo plnenie jednotlivých výdavkových položiek nasledovné:

Bežné výdavky

Z rozpočtovaných celkových bežných výdavkov 6 109 104,00 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 5 714 783,48 €, čo je 93,55% čerpanie. Čerpanie jednotlivých položiek bežného rozpočtu bolo v zmysle schváleného rozpočtu na rok 2023 a jeho ôsmych zmien.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných celkových kapitálových výdavkov 1 077 205,00 € bolo skutočné čerpanie k 31.12.2023 v sume 952 250,87 €, čo je 88,40 % čerpanie.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí:

✓ IBV Kúčanka – miestna komunikácia	630 979,85 €;
✓ IBV Kúčanka – plynovod	107 191,00 €;
✓ IBV Kúčanka – verejné osvetlenie	114 443,19 €;
✓ Vodozádržné opatrenia v areáli ZŠ Gbely	242 706,09 €;
✓ Spevnené plochy s lavičkami	18 826,00 €;
✓ Lipová kaplnka	42 805,28 €;
✓ Zásobník na vodu pre DPS n.o. Gbely	13 722,24 €;
✓ Defibrilátor	2 400,00 €;
✓ Hasiace zariadenie Vallfirest	4 818,00 €;
✓ Autobus - následne prevod správy	205 800,00 €;
✓ Obstaranie nových pozemkov	14 348,66 €;

Finančné operácie

Z rozpočtovaných 360 285,00 € na splácanie istín prijatých úverov a na navýšenie ZI obchodnej spoločnosti Správa mestského majetku Gbely, spol. s r.o. bolo skutočné čerpanie k 31.12.2023 v sume 359 133,17 €, čo predstavuje 99,68 % čerpanie.

Mesto k 31.12. 2023 eviduje nasledovné návratné zdroje financovania:

Názov banky	Účel	Zostatok k 31.12.2023
ŠFRB	Bytový dom 14 b.j.	206 225,33
ŠFRB	Zariadenie soc. služieb	102 583,76
ŠFRB	Bytový dom 16 b.j.	490 384,29
Environmentálny fond	Technická vybavenosť	1 018 574,97

Názov banky	Účel	Zostatok k 31.12.2023
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia miestn.komunikácii	271 976,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Refinancovanie úverov	14 572,15
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia MK a ver. priestranstiev	96 470,17
Spolu		2 186 214,52

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania

Mesto v zmysle ustanovenia § 17 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Ukazovatele zadlženosti:

	2021	2022	2023	Obmedzenie zákonom
Cudzie zdroje celkom k bežným príjmom	35,76%	31,21%	44,77%	bez obmedzenia
Bankové úvery bez ŠFRB k bežným príjmom	10,49%	8,90%	6,81%	< 60%
Dlhová služba k bežným príjmom	9,23%	11,43%	7,37%	< 25%

Mesto v roku 2023 dodržalo pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa ustanovenia § 17 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.. Ukazovateľ zadlženosti v roku 2023 je vo výške 6,81 %, čo je pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu z dôvodu splácania istín existujúcich úverov a nárastu bežných príjmov mesta. Pri dlhovej službe taktiež zaznamenávame pokles.

Bežné príjmy za rok 2023 boli vo výške 6 329 153,35 €, čo je nárast oproti roku 2022, hlavne z dôvodu zvýšených príjmov oblasti dotácií zo ŠR. V roku 2023 mesto čerpalo dlhodobý úver z Environmentálneho fondu vo výške 1 058 259,66 € na vybudovanie technickej infraštruktúry na ul. Kúčanka na 20 rokov pri úrokovej sadzbe 0,1% p.a.

Mesto nie je povinné zaviesť ozdravný režim v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Mesto vysporiadava finančné hospodárenie s fyzickými a právnickými osobami, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu a rieši finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu a k štátnym fondom.

Mesto v roku 2023 poskytlo dotácie v súlade so VZN o poskytovaní dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb a na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel. K 31.12.2023 niektoré dotácie neboli vyčerpané a žiadatelia ich vrátili v termíne na účet mesta.

Záver

Návrh záverečného účtu mesta Gbely za rok 2023 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona.

V textovej časti predloženej analýzy hospodárenia mesta za rok 2023 je primeranou formou a spôsobom špecifikované plnenie, resp. neplnenie jednotlivých položiek príjmov aj výdavkov rozpočtu mesta v členení podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou. V prílohe k záverečnému účtu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách je zahrnutá bilancia aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta tak, ako to ukladá ustanovenie § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- Majetok mesta bol kontrolovaný inventarizáciou majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2023. Inventarizácia bola vykonaná na základe Príkazu primátora mesta.
- Vykonanou inventarizáciou neboli v účtovnej jednotke zistené žiadne inventarizačné rozdiely, ktoré by podliehali zaúčtovaniu do účtovného obdobia 2023.
- Inventarizácia majetku k 31.12.2023 je vykonaná v zmysle ustanovení §29 a §30 zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. a spĺňa všetky podmienky inventarizácie.
- Ročná účtovná závierka bola spracovaná v zmysle zákona 431/2002 Zb. o účtovníctve a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zostavená v členení účtovných výkazov pre rozpočtové organizácie a obce.

Stavy peňažných prostriedkov na mimorozpočtových peňažných fondoch a vedených účtoch súhlasia s účtovnými zápismi, výkazmi a účtovnými dokladmi. Súčasťou záverečného účtu je aj čerpanie peňažných fondov. Mesto vedie celkom dva fondy: rezervný fond a sociálny fond.

Ročná účtovná závierka mesta bola v súlade § 9 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení overená audítorom. **Správa nezávislého audítora uvádza, že závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta Gbely k 31. decembru 2023 a výsledkoch jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu. Na základe overenia dodržiavania povinností na základe požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatuje, že mesto Gbely konalo v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.**

Závěrečný účet mesta Gbely za rok 2023 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta 15 dní pred zasadnutím Mestského zastupiteľstva, čím boli splnené ustanovenia § 9, ods. 3 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení.

Predložený záverečný účet za rok 2023 je prehľadne spracovaný, odborne na patričnej úrovni, je vhodne doplnený tabuľkami, čo zvyšuje jeho výpovednú hodnotu.

Vyhodnotením hospodárenia mesta za rok 2023 môžem konštatovať, že mesto splnilo základné poslanie a to zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh.

Na základe uvedených skutočností odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Gbely za rok 2023 s výrokom: **celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.**

Ing. Petra Brezovská
hlavný kontrolór

Gbely 11.03.2024